

Tolmácsi KISBÍRÓ

Tolmács Községi Önkormányzat lapja

2012. november

Adventi köszöntő

Tisztelt Tolmácsi Polgárok!

Mire ez az újság kezükbe kerül, már az advent napjait éljük. Készülődést egy tiszta szép ünnepre a születés misztériumára. Egy olyan változásra, amit régen várt az emberiség, és amely megváltoztatta a világot. Hitet és reményt adott.

Az élet és a körülmények változása nem csak történelmi léptékben két évezreddel ezelőtti eseményekkel mérhető. Napjaink ugyanúgy rejtik a lelki megtisztulás lehetőségét és a változás reményét.

Ahogy egy ember, egy család életében szép dolog az év elmúlt időszakának számbavétele, a következő esztendőre való készülődés, így van ez nagyobb közösségünkkel, azzal a nagy családdal is, amit mi Tolmácsnak nevezünk.

A számadás nem túl nehéz, hiszen tovább fejlődött, szépült a falu. Különböző pályázatokon szerepeltünk sikeresen, megvalósult régi vágyunk a Parókia épületének felújítása, környezetének rendezése, és kulturális célra való hasznosítása. Az összefogás erejét szépen megmutató rendezvények egész során

vagyunk túl.

Ugyanakkor a változást más tekintetben is számba kell venni. A törvényalkotás több olyan döntést hozott, amely településünket is érinti 2013 január 1-től. Ezek fogadására felkészülni nem könnyű, de alkalmazkodni az új lehetőségekhez elengedhetetlen. Az iskolák állami fenntartásba vételével megszűnik az eddigi iskolatársulás. Reményeink szerint ez nem befolyásolja hogy továbbra is működjön oktatás az 50 éves múltú intézményben. Körjegyzőségünket is át kellett alakítani, közös polgármesteri hivatal létrehozásával, amiben Bánk mellett új partnerünk Borsoberey. Járási hivatalok alakulnak, egyes ügyeket ott kell intézniük. Változik a választási törvény, ami már jövőre sok feladatot ad. És sok-sok minden változik, aminek a közösség javára való megvalósításához együttműködést kérek, és türelmet, kitartást kívánok. Egyben kívánok meghitt decemberi ünnepi hangulatot és reményeinket megvalósító új esztendőt.

Hajnis Ferenc
polgármester

Tartalomból

- Önkormányzati tájékoztató
- Falunap
- A Polgárórság hírei
- Nyugdíjasklub életéből
- Irodalmi sorok
- Iskolai, óvodai események
- Sport
- Hírek, hirdetések
- Szüreti mulatság

Emlékeink



Fotók Tolmács 50 éves iskolájának múltjából

Az önkormányzat munkájáról néhány mondatban

Mint azt a korábbi lapunkban is írtuk év elején pályázatot nyújtottunk be az Alkotmány, Béke, Szabadság utcát összekötő földút aszfaltos úttá történő kiépítésére. A pályázatokat elbírálták, sajnos azonban Tolmács községnek nem jutott a keretből pénz, várunk kell egy újabb pályázati lehetőségre.

Immár ötödik alkalommal került megrendezésre a Falunapunk! A színes, változatos programból mindenki találhatott kedvére valót Szombati napon a fiatalok mozgalmas sportnapot, szerveztek, melyen kicsik és nagyok egyaránt jól érezheték magukat! Ismételten köszönjük a szervezést!

Augusztus folyamán sikerült felújítanunk iskolánkat. Laminált padlóburkolat került lerakásra, valamint a még szükséges festések, pótlások is elkészültek az iskolakezdésre.

Itt az ősz, az iskola és óvodakezdés. Ismételten kérünk mindenkit, hogy különös tekintettel legyenek iskolásainkra, óvodásainkra és tartsák be a sebességi korlátozásokat.

Az ősz beköszöntével ismét mindennapos probléma lett a faluban a kerti hulladé-

kok égetése, tüzelése! A kerti hulladéktól a tulajdonosok általában égetéssel szabadulnak meg, mivel ez a leg egyszerűbbnek tűnő és megszokott megoldás. **A kerti hulladék égetése a hatályos jogi szabályozás alapján tiltott.** Ez alól a tiltás alól abban az esetben van kivétel, ha az önkormányzat helyi rendeletben szabályozza az égetés feltételeit. Amennyiben nincs ilyen rendelete az önkormányzatnak, abban az esetben tilos kerti hulladékot égetni.

A falu tüzelési rendeletét szeretnénk úgy változtatni, (2013. január 01.-től) hogy áttekinthetőbb, követhetőbb legyen. A tervezet szerint minden szerdán és szombaton reggel 8 órától délután 4 óráig lehet elégetni a kerti hulladékot.

Aktuálisá vált a sportcsarnok felújítása is, melyre szintén sor került idén ősszel. A padló felfestésén kívül új burkolatot kaptak a fűtőtestek, kicserélték az izzókat, és sajnos, a sportcsarnok akkori építés során nem fordítottak kellő figyelmet az építetők ill. a kivitelező, mert a keleti oldalon újra kellett szigetelni, és megerősíteni az alapot.

Hagyományaink szerint október első szombatján (október 6-án) került megrendezésre szüreti felvonulásunk és multságunk! A jótekonysági bál bevételét az óvoda és iskola osztotta meg egymás között!

Október 20-án tartottuk szokásos őszi környezetvédelmi napunkat. Köszönjük minden résztvevőnek a megjelenését és segítségét! Bővebben a polgárörtség beszámolójában olvashatnak erről.

Szeretnénk tájékoztatni önöket a közös önkormányzati hivatalok létrehozásáról.

A kormánynak van olyan rendelkezése, hogy 2013. január 01-vel közös önkormányzati hivatalokat kell létrehozni, ami lakosság száma eléri a kétezer főt. Tudva lévő, hogy Tolmács-Bánk körjegyzőség is csak közel ezer-ötszáz fő, tehát valamely településsel tárgyalni kellett, hogy csatlakozzon hozzánk. Szeretnénk tájékoztatni önöket, hogy előreláthatólag Borsosberény-Bánk-Tolmács közös önkormányzati hivatal jöhet létre, Borsosberény székhellyel. Természetesen tolmácson semmi nem fog változni, az

ügyintézés tekintetében. Erről bővebben a falugyűlés alkalmával tudunk tájékoztatást adni.

December 6-án 17 órai kezdettel tartjuk a **közösségi házban** szokásos évi falugyűlést és közmeghallgatást! Beszámolunk az év közben teljesített feladatokról, a költségvetés alakulásáról, valamint a jövő évi terveinkről!

Immáron hagyománnyá vált településünkön, hogy advent harmadik vasárnapján összegyűlik a falu apraja-nagyja, hogy közösen is megünnepeljük a karácsonyt. Idén **december 16-án** tartjuk ezt a rendezvényt, mely a korábbi években is nagyon meghitt hangulatban telt! Délután négy órától ünnepi koncert a tolmácsi templomban, előtte közös karácsonyfa állítás! A koncert után forralt borral, meleg teával, és zsíros-kenyérrel vendégljük meg a jelenlévőket! Közben vásárolni lehet az iskolások, óvodások által készített dísz tárgyakból! Sok szeretettel várunk mindenkit! Bögrét mindenki hozzon magával!

Dudásné Rudnai Krisztina
képviselő

Őstermelők figyelem!

Tisztelt Mezőgazdasági Őstermelők!

2013. évben változik az őstermelői igazolvány érvényesítése. Ehhez szükséges 2012. november 30-ig az Agrárkamarába bejelentkezni, és az Őstermelői igazolványt érvényesíteni, regisztrálni kell. Ez azt jelenti, hogyha ez az érvényesítés nem történik meg, akkor 2013-ban nem lehet a területalapú támogatást igénybe venni, valamint a különböző támogatásokra sem jogosultak. Azon őstermelők, akik esetleg értékesíteni kívánnak nem fognak tudni értékesíteni (pl.: gyü-

mölcsöt málna, ribizli, zöldséget gabonát stb.)

Ezen bejelentkezést 2012. november 30-ig meg kell tenni!!! Feltételek: regisztrációs szám, őstermelői igazolvány, email cím

Ezt a rétsági Falugazdász irodában lehet megtenni. Regisztrációs díj éves szinten : 5000 Ft.

A Nógrád Tész tagoknak is kötelező mivel, ez alapján tudja visszaigényelni a 12 %-os támogatást a gyümölcsöt átvevő cég.

Tolmács, 2012. nov. 20.

Dudoli Ferencné
Nógrád TÉSZ KFT. Berkenye

Sérelmek a pszichiátrián!

Ha úgy érzi, pszichiátriái kezelése során Önnel szemben visszaélést követtek el (jogtalan beszállítás, szexuális zaklatás, bántalmazás, stb.), írja meg panaszát az alábbi címre, vagy hívja az

alábbi telefonszámot:

Állampolgári Bizottság az Emberi Jogokért Alapítvány
Cím: 1461 Budapest, Pf.: 182. Telefon: 06 (1) 342-63-55. E-mail: info@cchr.hu
Web: www.emberijogok.hu

Felhívás!

Pszichiátriái szerek viselkedési problémákra?

Ha gyermeke "tanulási problémára" vagy "viselkedési rendellenesség" miatt pszichiátriái szereket szed, és úgy érzi, hogy a gyermek állapota semmit sem változott vagy rosszabbodott emiatt, keresse az Állampolgári

Bizottság az Emberi Jogokért Alapítványt. Az alapítványtól ingyenes tájékoztató kiadvány is kérhető a hiperaktivitás témájában.

Cím: 1461 Budapest, Pf.: 182. Telefon: 06 (1) 342-63-55 E-mail: info@cchr.hu
Web: www.emberijogok.hu

Minden információt bizalmasan kezelünk!

Inverzió és légszennyezés,

valamint az égetés hatása a levegő minőségére falusi környezetben

Napjainkban egyre többen szenvednek az allergia tüneteitől, és egyre fontosabbá válik, hogy környezetünkben minél tisztább legyen a levegő. Minden esetben tehetünk azért, hogy a szennyezettség minél kisebb legyen, de növekedése bizonyos időjárási helyzetekben elkerülhetetlen. Ezekben a helyzetekben - legyen az nagytérségű, vagy helyi hatás - az ún. talajmenti inverzió a felelős a magas légszennyezettség kialakulásáért. Falusi környezetben a hulladékégetés a legfőbb szennyezőanyag-forrás, így ilyen inverziós időjárási helyzetekben az égetés mellőzése hatékonyan lassíthatja a levegőminőség - egyébként elkerülhetetlen - romlását. Mivel ezek az inverziós helyzetek a téli félévben (októbertől áprilissig) különösen gyakoriak, ebben az időszakban szükséges lehet a tűzgyújtást szabályozó rendeletek átgondolása annak érdekében, hogy a levegő szennyezettségét ezekben az időszakokban minél alacsonyabb szinten tarthassuk.

Tekintsük át a légkör "működésének" bizonyos alapfogalmait!

Az időjárást a Naptól beérkező, és a Földfelszínről kimenő sugárzás irányítja. A Naptól beérkező sugárzás egy részét a földfelszín nyeli el (amit nem nyel el, az visszaverődik), ami ennek hatására melegszik. Minél laposabb szögben süt a Nap, annál kevesebbet nyel el belőle. A felszín pedig a hőmérséklete miatt sugároz, ami hűti a felszínt(...)A levegő hőmérsékletét pedig a Föld szabályozza alulról, emiatt van a hőmérsékletnek napi menete (vagyis hőingás) a légkör alacsony rétegeiben. A hőingás mértéke a magassággal csökken...

(...)A felszín napról napra egyre jobban felmelegszik, és az éjszakai lehűlés is gyengül, ez történik nálunk a nyári félévben. Télen ez a mérleg negatív, így a talaj hőmérséklete folyamatosan csökken(...)

(...) azonos légnyomás

mellett a levegő sűrűsége csökken, ha hőmérséklete emelkedik(...)

(...) a környezeténél ritkább (és melegebb) levegő felemelkedik. Ezt a jelenséget hívják légköri konvekciónak(...)

(...) Nappal, ahogy a légkör alulról melegszik, és automatikusan megindulnak a feláramlások(...)

Így a melegedés magasabb rétegekben is megkezdődik, kialakul egy réteg, amit konvektív határrétegnek hívunk. Nyáron ennek a magassága 2-3 km is lehet, télen pedig mindössze pár száz méter, vagy akár meg sem jelenik. Ebben a rétegben zajlik a sekély konvekció, melynek hatására a levegőben lévő nyomanyagok egyenletesen elkeverednek...

Az inverzió kialakulása és annak feltételei

(...)Arról volt szó, hogy egy adott helyen a napsugárzás hogyan melegíti, vagy hűti a felszínt(...) Ha valahol fúj a szél, akkor az kiegyenlíti a helyi hatásokból kialakuló hőmérsékleti különbségeket, így a feláramlások csak rövid életűek lesznek, és vándorolnak. Helyette azonban a szél maga az, ami függőlegesen is átkeveri a levegőt, és a hőmérsékleti gradienst "normalizálja". Így a gradiens szélsőséges értékei - különösképpen az inverzió - gyakorlatilag csak szélcsendes időjárási helyzetben tudnak kialakulni.

(...)Na de mikor is pontosan? Két fő szélcsendes eset van, amikor inverzió kialakuláshoz vezet, mindkettő akkor, amikor magas nyomású légköri képződmény, vagyis anticiklon irányítja az időjárást.

Matematikailag is belátható, hogy egy magas nyomású központban nagytérségű függőleges lefelé áramlás uralkodik... Ugyanúgy, ahogy a feláramló levegő hűl, úgy a leáramló is melegszik, mégpedig mindig és kizárólag száraz-adiabatikusan. Ha a leáramló levegő alatti réteg enél lassabban hűl a magassággal, a leáramló levegő alja

melegebbé válhat, mint az alatta lévő réteg. A kettő között alakul ki az ún. zsugorodási inverzió(...)

...

Összességében azonban az ember számára káros anyagok nagy többsége felhalmozódik az inverziós rétegben. A szén-dioxid, a szénvegyületek, az illékony szerves anyagok, a nitrogén-oxidok egy része és a nyomanyagok közé nem sorolt aeroszol-részecskék fő forrása falusi környezetben a hulladékégetés. Bár az égetés során a tűz fölött melegedő levegő felszáll, hőmérséklete azonban nem olyan magas, hogy az inverziót áttörje, így pár méternyi emelkedés után megáll, és szétterül. Ez a szétterülő légréteg extrém szennyezettnek minősül, és mivel inverziós helyzetben nincs légáramlás, nem is hígul fel. Így a szennyezés akár napokig megmaradhat, sőt, bizonyos anyagok (a közepes és a hosszú tartózkodási idejűek, mint pl. a nitrogén-oxidok többsége, a metán és a szén-dioxid) a következő időjárás-változásig biztosan "vendégek" maradnak. Nyári anticiklonális helyzetben a nappal megjelenő konvektív határréteg kb. reggel 6-tól este 19 óráig gyakorlatilag biztosítja, hogy az égetésből származó nyomanyagok elkeveredjenek, ilyenkor a légszennyezettség növekedéséhez ezek helyileg csak kis mértékben járulnak hozzá. Ezt dominálja a nagytérségű légszennyezettség-növekedés, melynek fő forrásai az iparközpontok és a városok. (...)

Lehetőleg olyan napokon égezzünk, amikor van valamekkora légmozgás, és lehetőleg a déli, kora délutáni órákban, legoptimálisabban 12-15 óra között, de ha épp teljes a szélcsend, pláne ha köd is van, inkább halasszuk el az égetést. Ezzel sokat tehetünk azért, hogy az ilyen időjárási helyzetekben a levegőminőség romlását lassítsuk. (...)

Összefoglalás

Mindezek lényege össze-

foglalva, hogy bizonyos időjárási helyzetekben, leggyakrabban a légköri inverzió következményeképpen, a légkör szennyezettségének növekedése elkerülhetetlen. Ezekben a helyzetekben - legyen az nagytérségű, vagy helyi hatás - az ún. talajmenti inverzió a felelős a magas légszennyezettség kialakulásáért. Falusi környezetben a hulladékégetés a legfőbb szennyezőanyag-forrás, így ilyen inverziós időjárási helyzetekben az égetés mellőzése hatékonyan lassíthatja a levegőminőség - egyébként elkerülhetetlen - romlását. Mivel ezek az inverziós helyzetek a téli félévben (októbertől áprilissig) különösen gyakoriak, ebben az időszakban szükséges lehet a tűzgyújtást szabályozó rendeletek átgondolása annak érdekében, hogy a levegő szennyezettségét ezekben az időszakokban minél alacsonyabb szinten tarthassuk.

4. Összefoglalás

Mindezek lényege összefoglalva, hogy bizonyos időjárási helyzetekben, leggyakrabban a légköri inverzió következményeképpen, a légkör szennyezettségének növekedése elkerülhetetlen. Ezekben a helyzetekben - legyen az nagytérségű, vagy helyi hatás - az ún. talajmenti inverzió a felelős a magas légszennyezettség kialakulásáért. Falusi környezetben a hulladékégetés a legfőbb szennyezőanyag-forrás, így ilyen inverziós időjárási helyzetekben az égetés mellőzése hatékonyan lassíthatja a levegőminőség - egyébként elkerülhetetlen - romlását. Mivel ezek az inverziós helyzetek a téli félévben (októbertől áprilissig) különösen gyakoriak, ebben az időszakban szükséges lehet a tűzgyújtást szabályozó rendeletek átgondolása annak érdekében, hogy a levegő szennyezettségét ezekben az időszakokban minél alacsonyabb szinten tarthassuk.

A cikk teljes változatát a www.tolmacs.hu weboldalon található.

Salavec Péter

Köszönet az 50 évért!

Bár én csak 49 éve vagyok Tolmácson, mégis bátorodom valamennyi megjelent kolléga nevében köszönetet mondani, hiszen mindenkivel dolgoztam együtt. Felidéztek a 60-as, 70-es éveket, és csodálatos emlékek tódultak elő. Mi úgy éltünk, mint egy család. Nem rohantunk tanítás után haza, hanem megbeszéltük a napi problémákat, segítettük egymást. A családokat nagyon jól ismertük, tudtuk melyik gyereknél milyen problémá-

ban segíthetünk. Emlékezünk a minden évben megszervezett táborozásokra, a Töközpusztán töltött boldog napokra, pedig nem összkomfortos volt az elhelyezésünk, s a szülők is nagyrészt besegítettek. Sajnos visegrádi táborunkat elmosta a rengeteg eső, de a következő években kárpótoltak bennünket a Zamárdiban töltött nyaralások. Magáért beszél az a tény, hogy milyen sokan megjelentek, bármilyen messze is laknak. Mindenki az elragad-

tatás hangján beszélt a kisünnepségről, mely összefogott, frappáns, élvezetes volt. Köszönjük az asszonykórus, a táncosok produkcióit, de külön szeretettel beszélt mindenki arról, hogy 21 tanuló milyen bájos, szívhez szóló műsort adott. Itt szeretném megragadni az alkalmat, hogy köszönetünket tolmácsoljam Ivanicsné Pintér Éva kollégának, aki okos, nem unalmas, tartalmas emléknapot szervezett. Természetesen nem szabad elfe-

ledkezni Kaszásné Gabi nénről és Anikó nénről sem, akik segítettek ebben a munkában. Az Önkormányzat jelentőségét is meg kell említeni, hiszen az ő segítségük nélkül nem jöhetett volna létre ez a rendezvény. Lehet, hogy gondolataim kissé kuszák, de 50 évet röviden nehéz összegezni. Elmondhatom, hogy nagyon jól sikerült nap volt, egy kicsit mindannyian fiatalnak éreztük magunkat.

Köszönettel:

Topolcsikné Krupár Gizella



90. születésnap

Október 25-én 90. születésnapja alkalmából virágcsokorral és Orbán Viktor Magyarország miniszterelnöke által aláírt oklevéllel köszöntötte a körjegyző asszony, a polgármester és a teljes képviselő-testület Féja Ferencné (Manci néni) az otthonában. Ezúton is szeretnénk neki még hosszú, jó egészségben és boldogságban eltöltött éveket kívánni!

D.O.



Adventi vásár

Idén is szeretnének az iskolások, óvodások, nyugdíjasok kedveskedni egy szép, jó hangulatú adventi vásárral, és műsorral, ahol az ovisok, iskolások kézzel készített ajándéktárgyaikat lehet megvásárolni, és ezzel támogatni az iskolánk, óvodánk fejlesztését.

Természetesen a falu karácsonyfáját is feldíszítjük, mint az elmúlt években, erre a Nyugdíjas Klub tagjai gyönyörű, természetes alap-

anyagokból készített díszeket tesszük. De aki szeretne, hozhat magával egy-két díszet (toboz, dió, stb.), hogy még szebbé tehesük a fánkat!

Az Adventi vásár időpontja: december 16. (vasárnap) a délutáni órákban.



Gyermekruha vásár!

Felhívjuk anyuka, nagymama figyelmét, hogy a nagy népszerűségéért ismét eljönnek a Községi Házba új, és hasznát ruhákat árulni! A megszokott minőségű, mennyiségű fiú, és leány ruhákkal várjuk a vásárlókat december 5-én szerdán 10-

12 óráig!

Előreláthatóan a 2013-as évben a következő időpontokban lesznek a gyermekruha vásárok: február 13., március 13., május 22., július 3., szeptember 25., november 6. (Ezek az időpontok még változhatnak!)

Idősek napja

Idén is megrendezésre került a tolmácsi Idősek Napja November 16-án pénteken. Sajnos ez alkalommal sem tudott eljönni minden nyugdíjas a rendezvényre. Őket ezúton is köszöntjük szép koruk megéléséért.

Természetesen, mint minden évben a polgármester Hajnis Ferenc köszöntötte Tolmács három legidősebb hölgyét, és urát akik: -

Gyuricza Istvánné szül.: 1921-ben - Féja Ferencné szül.: 1922-ben - Barna Jánosné szül.: 1924-ben - Dezső Imre szül.: 1924-ben - Havai László szül.: 1926-ban - Malovecz Sándor szül.: 1927-ben

Közülük sem volt jelen mindenki az eseményen, ezért hozzájuk személyesen ment el a polgármester, hogy felköszönthesse őket.

Az estét az iskolások műsora nyitotta, akik táncot jártak, énekeltek, verset mondtak az idősek tiszteletére.

Hogy jó hangulatba teljen el az este, meglepetés vendég érkezett, akit láthatóan szívélyesen fogadott a közönség. Pál Pista bácsi, aki maga is szép korú, 94 éves a kecskedudájának muzsikájával, és vicces történeteivel, nótáival

szórakoztatta a vendégeket.

A műsort a tolmácsi népdalkör, majd zárásul a Harangvirág néptáncsoport folytatta, akik ritmusos táncukkal invitálták a közönséget, hogy Bubori István zenéjére ropják tovább.

Nagyon jó hangulatban telt el az egész este!

**Dinkó Orsolya
IKSZT vezető**



Nyugdíjasklub életéből

A nógrádi "Napraforgó" nyugdíjas klub kezdeményezésével indult 'Tápláló szeretet' keretében a nagycsaládosok részére gyűjtött adományokhoz az idén is csatlakoztunk. 145 üveg (befőtt, lekvár, paradicsomlé, savanyúság, stb...) jött össze. Örömeinkre nagylelkűen adományoztak azok is akik nem klubtagok. Szeptember 27-én került sor Nógrád községben az ünnepélyes átadásra, amit a Nagycsaládosok Országos Egyesületének képviselője és Salgótarjánból egy nagycsaládos anyuka képvisel-

ben vettek át. Több mint 1000 üveg finomság mellett több kg krumpli, gyümölcs, cukor, olaj, szárított tea stb... gyűlt össze. Fele Budapestre, fele pedig Salgótarjánba került a nagycsaládosokhoz!

A meghitt kis átadó ünnepségen Tolmácsot Hajnis Ferenc Polgármester Úr, Bornemiszné Erika és Dávidné Ági képviselte!

Tavasszal hirdetett Hajdúszoboszlói üdülést 10 tagunk vette igénybe 09.02.-09.08.-ig mindenki kihasználta a kedvező kezeléseket, amit orvos javasolt elektromos,-tangenton

masszázs stb...

Jó kis csapat volt, mindenki jól érezte magát. Jövőre is jó volna megismételni! Várjuk a jelentkezéseket!

Köszönjük Nagy Gabinak, hogy vezetésével sikerült még 5 bábut készítenünk a szüreti rendezvényre!

Ritka alkalom, hogy tagjaink között köszönthetem a 90 éves születésnapját ünneplő Féja Ferencné Mancinénit: Isten éltesse erőbe, egészségben még sokáig körünkben.

Végül az adományokat szeretném megköszönni Pósa Lajos versével:

Áldja meg az Isten

Áldja meg az Isten
Mind a két kezével,
Aki szíve szerint
Jót tesz a szegénnyel!
Nem nézi, látják-e,
Szel a kenyereből.
Nem bánja, tudják-e,
Ad az erszényéből.

Áldja meg az Isten,
Áldatlan ne hagyja,
Aki a didergő
Nyomort betakarja.
Tűzhelye melegét
Ki megosztja véle,
S árvának, özvegynek
Szerető testvére.

Áldja meg az Isten
Soh'se ejtsen könnyet,
Ki a szegényt szánja
S könnyeket törölget.
Míg törli, a részvét
Selyem kendőjével,
Áldja meg az Isten
Mind a két kezével!

**Dávid Imréné
Nyugdíjas Klub vezető**



Szent Lőrinc Falunap és Búcsú

Idén 5. alkalommal lett megtartva ez a két napos rendezvényünk.

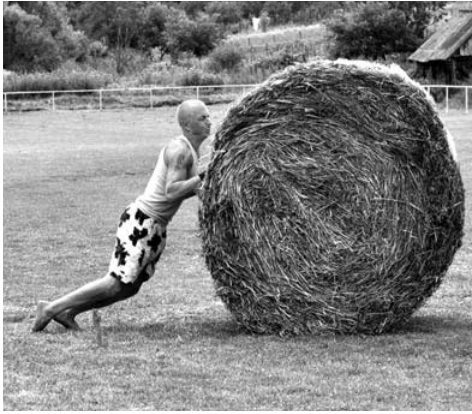
Idén is, mint minden alkalommal a szombati napon az ifjúsági rendezvények voltak előtérben. Volt röplabda baj-

nokság, 10 próbák, gyermekjátékok, drámajátékok, és persze a vízifoci, aminek sajnos most nem igazán kedvezett az időjárás. Az első napot egy fergeteges party-val zárták a fiatalok,

ahol Dj Sylvester szolgáltatta a jobbnál jobb slágereket.

A második nap a népművészeté volt. A néptáncosok, dalárdák egész délután jó hangulattal töltötték meg a

falut a központját. A kézműves alkotásokat mindenki megtekinthette, megvásárolhatta magának. A felújított parókiában Záhorszky Mónika gyöngyfűzéseit tekinthették meg az arra járók.



Szüreti Mulatság

Idén is, mint minden évben sor került az őszi jellegzetességére a szüreti felvonulásra, és bálra.

A falu ügyes kezű asszonyai már jóval a nagy nap előtt elkészítették a jópofa népi bábukat, amiket a falu több pontjára kihelyeztek, kiültettek, úgy, mint akik a felvonulást várták.

Mint minden évben több hintóval, lovas kocsival, lovasossal vonultak fel a népdalkör tagjai, és az iskolások, óvodások, akik végig énekel, tánccal hirdették az esti

mulatságot, természetesen a bíróval, nejevel és a kisbíróval, aki versben invitált mindenkit a bálra.

A felvonulás után a templomkertben került sor az idei termények megszentelésére, amit Tóth Ferenc atya végzett, majd ez után a szülők, és az épp arra járók is kipróbálhatták magukat a szőlődarálásban, must készítésében. Ezúton is köszönjük az önkéntesek segítségét.

A bált az iskolások műsora nyitotta, majd Csabuda

Péter és társai szolgáltatták a jó hangulatú zenéket, és dalokat.

(A bál bevételét az iskolások, és óvodások javára

ajánlották fel, ezúton is köszönjük a segítséget mindenkinek, aki rész vett a bálon.)

Dinkó Orsolya
IKSZt vezető



Irodalmi sorok

Szüreti fölvonulás.

Tolmács kisközség ... Megnyugtató érzés a szép látvány, amikor összetart a falu népe kicsitől a nagyig.

A falu főútján együtt vonulnak énekelve az úton. Lovasok, lovasok többszámában jelentek meg. Éneklő tömeg kétoldalán haladtak

együttösen.

A Polgármester Úr legelől hintón ülve magyaros öltözkében. Fekete nadrág-fehér ing-fekete mellény-fekete kalap, végül mi nem maradhat el apáink szokásos viselete a fekete csizma! Polgármester Úr mellett tisztelt felesége foglalt helyet, külö-

nös szép öltözkékében. A hintó után vonult a lassan haladó éneklő falu népe. Fialok és középkorúak.

Köszönhető a Polgármester Úrnak mindenfelüli megjelenés, a falu népének összetartása, a vigalom, jókedv a szeretett tánc. Tiszteletet érdemel, mert szereti

az életet. Összetartja a falu népét!

Kívánjuk többen akik nem lehettek ott a szép ünnepélyen betegség- vagy öregség miatt. Sok-sok éven át ismételjék meg nótaszóval a találkozást lakosság örömére.

Köszönjük...

Temető

Helyesebben sírkert. Tolmácson újnevet kapott a régi és az új temető. Gondozás alá került...

Hihetetlen látomás. Igazi szép munkát végeztek a dolgozók. Vagyis a közmunkások.

A Polgármester Úr elgondolása dicséretet érdemel! Régi és új sírdombok, gondozás alá kerültek. Gondozatlan sírdombok, melyek ápolatlanul voltak ezidáig, talán nem is akaratlanság miatt gazosodtak el, vagy a távollakók, vagy a hozzátartozók elhaltak már.

Tisztelt Polgármester Úr! Kivételt nem csinált. Kisebbség nagyobb régi-nem régi sírdombot egyenlő arányba kitisztította. Köszönet érte. Ügyeskező közmunkások szép munkát végeztek.

Virágok zöme díszleg kivétel nélkül minden sírdombon. Külön a Polgármester Úrnak köszönjük a becsületes elképzelését. Az ügyeskező közmunkásoknak is köszönettel tartozunk.

Tolmács község összes lakója, a temető megújulásáért. Köszönjük.

Régi szép idők

Sok sok év elmúlt már de nem lehet feledni A régi életet kikell teregetni.

Vadvirágos határ a madarak éneke Hosszú szekér utak virággal kerítve.

Piros pipacs buzavirág Határt díszítette Ez volt életünknek tartalmas öröme.

Vadvirágok színe most is vissza csábít Illatuk átölel éjjel is nappal is.

Nem lehet feledni... bárhogy is akarnánk A régi szépséget lenem hazudhatnánk.

Az irodalmi rovat anyagát Topolcsik Imréné verseiből és írásaiból állítottuk össze

Az óvodai, iskolai élet mindennapjaiból

2012. NOVEMBER

A 2012-2013-as tanév 2012. szeptember harmadikán ünnepélyes **tanévnyitóval** kezdődött.

A tanévet **21** alsó tagozatos **diák** kezdte meg.

Az óvodába **20** **kisgyerek** érkezett, többségük most kezdte az óvodai életet. Nehéz hetek vártak az Óvónőkre, hisz a kisgyerekek beszoktatása az óvodába, elszakadásuk a családtól mindenkor nehéz.

A tanév első szabaddós programja az iskolai sportnap volt. Ez alkalommal kalandos kirándulás keretében a szántóföldeken és a vasút mentén jutottunk el a diósjenői tóhoz. Sok érdekességre csodálkoztunk rá, nyomolvasókká, felfedezőkké váltunk. Gyönyörködtünk a természet szépségében, hisz az ősz csodálatos színei már megjelentek, s az élénk tárló Börzsöny látképe is felejthetlenné tette napunkat.

Október 6-án mindenki izgalommal készült a már hagyományosan megrende-

zésre kerülő **szüreti felvonulásra és vigalomra**. Kicsik és nagyok, idősebbek és a fiatalok is szívesen kapcsolódtak e nap programjaiba. Már a pénteki napon kezdetét vették az események. **A töklámpás kiállításra** ötletesebbnél ötletesebb alkotások születtek. A napot megelőző hetekben a pedagógusok sok támogatót kerestek személyesen is meg, hogy a tombolatárgyakért ne kelljen pénzt kiadni. Ez alkalommal is szeretnénk még egyszer minden támogatóknak, köztük az Önkormányzatnak is megköszönni, hogy felkérésünkre nem mondtak nemet, így hozzájárultak ahhoz, hogy igazán szép bevételnek örülhessünk. Külön öröm volt a szervezők számára, hogy a szülők közül is sokan lelkesen tevékenykedtek, mindent megtettek a sikeresség érdekében. A konyhai dolgozók finom pogácsái, a frissen préselt must, a szépen feldíszített terem, a jó hangulatú zene mind hozzájárult ahhoz,

hogy mindenki jól szórakozzon. A bál nem csekély bevétele idén is az óvodások és iskolások szabadidős programjainak megvalósítását segítik.

Fontosnak tartjuk, hogy gyermekeink megismerjék nemzetünk, népünk múltját, ezért mi iskolai keretben emlékeztünk **az aradi vértanúkról és október 23-a eseményeiről**.

Az iskolások október 28-án **színházban** voltak a váci Művelődési Házban. Mindenkinél tetszett az előadás, mely a "BŐRÖNDMESE" volt.

Az ősz talán legfontosabb eseménye **az ISKOLA 50 éves évfordulójának méltó megünneplése** volt.

A meghívást sok régi kedves kolléga elfogadta, s elmondásuk szerint felejthetetlen napot szereztünk nekik.

A nap sikerességéhez kicsik és nagyok is hozzájárultak, lelket melengető volt a sok mosolygós arc, mely arról árulkodott, hogy a sok munka mely a szereplés és készülődés mögött volt, nem volt hiabavaló. Ezen a napon sor került egy kis **emléktábla** felavatására is, mely Dóvák B. József művésztanár alkotása, s az 50 eltelt év szimbóluma, és emléke egyben, valamint az az apropó, hogy méltóak lehessünk elődeinkre, s folytassuk az általuk megkezdett utat.

Alig egy hét elteltével került sor az **Idősek napjának**

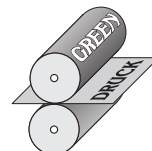


megrendezésére. A program színesítéséből iskolásaink is kivették részüket, sok nagymama és nagypapa öröme-re. Versekkel, dalokkal, táncal köszöntötték a szép számban megjelenteket.

S ami még ebben az évben vár ránk? Mikulásjárás, Karácsonyvárás és ünnepség az intézményben az óvodásokkal, s készülődés a **FALU KARÁCSONYÁRA**, mely az idén december 16-án vasárnap délután lesz.

Szeretnénk elmondani, hogy továbbra is gyűjti az intézmény a papír hulladékokat, s ha lehetőség van rá kérjük, juttassák el hozzánk, hogy a belőle kapott pénzből is színesíthessük az óvodai és iskolai élet mindennapjait. Fáradásukat előre is köszönjük!

**Óvoda, Iskola
Nevelőtestülete**



Green Druck Nyomdaipari BT.

Vállaljuk: szórólapok, nyomtatványok, öntapadós címkék, kartondobozok, matricák készítését. Egy- és többszínnyomás, stanolás, ritzelés. Gyors, pontos, megbízható, minőségi munkavégzés, korrekt árakon!
Cím: Rétság Tánccsics utca 16.
Telefon: (35)351-155, 0630-960-7683

Sportegyesületi hírek

Köszöntöm a kedves Sportbarátokat! Büszkén írom e sorokat, mert egyesületünk eddigi formájához és eredményeihez képest igen jól szerepelt. De ne szaladjunk ennyire előre, kezdjük az őszi idény elemzését az előzményekkel.

A szezon előtt találgatások folytak, hogy miként lesz lebonyolítva a bajnokság. Sajnos a környező falvakban a sportegyesületeket is megviselte a nehéz gazdasági helyzet. Egykor 15 csapat is szerepelt a csoportunkban, idén nyárra ez nyolcra csökkent. Rétság és Borsosberény alakulata leadta a nevezését a megyei II. osztályba, Kosd visszament Pest megyébe. Ezek után olyan kevesen maradtunk, hogy a Nógrád Megyei Szövetség a mi csoportunkba helyezte át Nógrádkövesdet, Szirákot, Becskét, Erdőkürtöt és Vanyarcot. Ezeknek a csapatoknak nagy részéről még hírből sem hallottunk és így bizony néha igen

nagy fejtörést okozott az idegen pályák, számunkra új sporttelepek megtalálása. Elsőként Vanyarcra látogatunk, ahol sajnos 4-1-re elmeszelt minket az újonc. Ezután Keszeg látogatott hozzánk, őket nagy bravúrral szoros csatában 2-1-re vertük.

Ezután jött az a sorozat, melyet a mai napig egyedülállónak tartunk az egyesület történetében. Négy mérkőzés alatt megőriztük a veretlenségünket, de egyúttal nyeretlen sorozatban még nem fordult elő csapatunk történetében. Ezek sorrendben Nógrádkövesd-Tolmács 0-0, Tolmács-Legénd 2-2, Szátok Tolmács 2-2 és Tolmács Szirák 2-2. Ezek mindegyike nyerhető lett volna, azonban Fortuna istenasszony nem fogadott minket a kegyeibe. Ezt a sorozatot a csúfos honti vereségünk szakította meg, ahol lélektelen játékkal 2-1-re kikaptunk, és az eredmény ránk nézve hízelgő. Egy héttel ezután végre sikerül kilábalni

a rossz sorozatból. A gyengélkedő Erdőürt csapatát magabiztosan vertük hazai pályán 6-0-ra, majd Ósagárdon rendkívül hajtós és indulatos mérkőzésen 3-2-re nyertünk! A következő fordulóban Nógrádon sikerül az ellenféllel felmosnunk a pályát. Remek játékkal 4-1-re meszeltük el őket. Talán az egész szezonban itt volt a legjobb a helyzetkihasználásunk. Az i-re a pontot az idényzáró összecsapás tette fel, mert az akkor ezüstérmes helyet elfoglaló KSE Becske csapata felett diadalmaskodtunk 6-4-re a tolmácsi sportpályán.

A tabellán jelenleg az 5. helyet foglaljuk el 4 ponttal lemaradva a bajnoki esélyes Vanyarc KSE mögött. Különösen jó eredmény, hogy 11 meccsből csak 2-szer kaptunk ki, ezenkívül 4 döntetlen és 5 győzelem a mérlegünk. A házi góllövőlistát szokás szerint Kuris Tibor vezeti 12 góllal, gratulálunk neki!

A Nógrád megyei III. osztály

Nyugati csoportjának állása az őszi idény befejeztével az alábbi:

Ezután jött a Magyar Kupa megyei előselejtezője ahol a sorsolás alapján Herencsény SE csapatát láttuk vendégül Tolmácson. A kilenc játékos felálló ellenfelet magabiztosan 5-0-ra vertük. Ezek után izgatottan várjuk, hogy kit kapunk következő ellenfélnek. A következő Magyar Kupa meccset tavasszal játszunk.

Így idény végén szeretnénk megköszönni a játékosoknak a sok örömet amit szereztek nekünk vasárnapként, az elnökségi tagoknak a szervezést és a rendezőknek a mérkőzések sikeres lebonyolítását, a szurkolóknak pedig a sok buzdítást és szeretetet. Tavasszal ismét találkozunk! Hajrá Tolmács!

További hírekért látogasson el a www.tolmacsse.mlap.hu -ra, vagy a Tolmács SE Facebook oldalára.

**Porubszki Roland
mb. elnök**

hely	csapat	M	GY	D	V	LG	HG	GK	P	megjegyzés
1.	VANYARC KSE	11	7	2	2	27	16	11	23	
2.	KESZEGI SE	11	6	3	2	28	12	16	21	
3.	KSE BECSKE	11	6	1	4	37	24	13	19	
4.	SZIRÁK FC	11	5	4	2	26	15	11	19	
5.	TOLMÁCS SE	11	5	4	2	29	20	9	19	
6.	LEGÉNDI SE.	11	5	3	3	28	19	9	18	
7.	KSE SZÁTOK	11	4	4	3	21	21	0	16	
8.	SZONDY SE HONT	11	4	2	5	24	26	-2	14	
9.	NÓGRÁD SE	11	4	0	7	26	39	-13	12	
10.	ÓSAGÁRD LK	11	4	1	6	36	32	4	9	(-4 pont)
11.	NÓGRÁDKÖVESD SE	11	1	4	6	9	26	-17	6	(-1 pont)
12.	ERDŐKÜRT SK	11	0	2	9	13	54	-41	2	



Polgárórség hírei

*"Eljött az ősz véget ért
a nyár,
A föld falevél elfáradtan
száll.
Repül-repül, a hideg
szél szárnyán,
Míg békét nem lel,
Földanya hátán."*

Tisztelettel köszöntök minden kedves olvasót, saját költeménnyel, mely bevezetője cikkemnek, hiszen elsőként a környezetvédelmi napról szeretnék említést tenni.

Hagyományokhoz híven, ismét megszerveztük "A tiszta Tolmácsért" mozgalmat közösen a Polgármesteri hivattal, melyre október 20-án került sor. Nagyon nemes célnak tartom ezt a mozgósítást, hiszen mindannyiunk érdeke, a tiszta környezetben való élés. De sajnos, mint egyik főszervező elmondhatom, hogy a megjelentek, évről-évre majdnem

ugyanazok. Egy-két új arcot véltem felfedezni, a nem soknak mondható létszámából. Azonban engedjék meg, hogy kiemeljek viszont olyan résztvevőket, akik nem rég tagjai falunk közösségének, mégis feláldozták szabadjüket és családias hangulatot teremtve szedték a szemetet. És most bocsánatot kérek a hölgytől, akinek a nevét sajnos nem tudom, ezért csak a kislátat tudom megnevezni, akit Máténak hívnak, és a Béke utca lakója. Fantasztikus érzés volt rájuk nézni, ahogy a csöppség szaladt Édesanyjához a kis kezébe összegyűjtött szeméttel.

Nagyon szeretném, ha a tavaszi szemétyűjtés több ilyen látványt hozna, hisz egy nagy közösség, egy nagycsalád vagyunk, azonos érdekekkel. Azért eredményes napot mondhatunk magunknak, hisz nem kevés zsák telt meg

együttes erővel.

Nekünk, polgáröröknek viszont nem ért véget a napi program, elhunyt Polgárör parancsnokunk Csáthy Rudolf nyughelyénél tettük tiszteletünket, melyet minden évben szeretnénk megtartani. És most idéznék beszédemből, amely szívből jövő tisztelem gyanánt íródott.

"Én vettem át a helyét az elnöki széken, de nem tudom őt felülmúlni, hiszen pótolhatatlan egyéniség, született vezér volt. Nem véletlenül mondták róla sokan: Ő a megtestesült, csupa nagybetűvel írandó "POLGÁR-ŐR". Emlékét kegyelettel őrizzük!"

Mint, ahogy kegyelettel gondolunk elhunyt hozzátartozóinkra, november 1-én megemlékezzünk mécsesekkel, krizantémokkal, örökké tartó szeretettel. Nekünk, Polgáröröknek ilyenkor az a megtisztelő feladatunk, hogy

jelenlétünkkel lehetővé tegyük, hogy mindez zökkenőmentesen történjen. Sokan mosolyogva köszöntenek minket és elismerően vélekednek munkánkról de sajnos a mai kegyetlen, és rohanó világ miatt néhányan megkérdőjelezzik munkánk tisztességét. Sajnos kevés férőhelyes a temetőben a parkolás, ezért Önkormányzati rendelet szabályozza azt, hogy mozgáskorlátozott, és idős emberek élvezék elsősorban a parkolás nyújtotta lehetőséget, mely fel is van tüntetve táblán, a temető bejáratánál! Reménykedve gondolok arra, hogy lehetőség nyílik nagyobb parkolást biztosítani, és mindenki elégedett lesz szervezetünk tevékenységével.

Tisztelettel:

Varsányi Péterné
A Tolmácsi Polgárör
Egyesület elnöke



Könyvbemutató

író-olvasó találkozó!

Szeretettel várunk mindenkit Végh József Nepomuki Szent János tisztelete Nyugat-Nógrádban című könyvének bemutatója a tolmácsi Közösségi Házban!

December 5-én szerdán 17 órától!

A könyveket - dedikálási lehetőséggel - meg lehet vásárolni 2000, illetve 3000 Forintért a bemutató után!

Tolmácsi KISBÍRÓ

Tolmács Községi Önkormányzat lapja.

Megjelenik negyedévenként. A lap ingyenes.

Kiadja Tolmács Község Önkormányzata,
2657 Tolmács, Sport u. 1. Telefon: 35/550-157.

E-mail: hivatal@tolmacs.hu Szerkeszti a szerkesztő bizottság. Felelős kiadó: Hajnis Ferenc polgármester. Kiadványterv és tipográfia Girasek Károly munkája. Nyomdai munkák: Green-Druck nyomdaipari Bt, Rétság. Felelős vezető: Pál György